

OMTRENT DE BOUWKUNDIG ERFGOED VAN OOSTENDE (deel 5)

Fotografie c.w.

DE BAD- EN STRANDINRICHTINGEN VAN HET LIDO

Het Lido of de badinrichtingen onder de zeedijk dateren van het jaar 1935 en hoewel ze ooit een zeer belangrijke toeristische functie hadden en uitermate geschikt gelegen zijn, vertonen deze ooit zo groeemde badinstellingen niets dan tekenen van verval. Dit niettegenstaande dit gedeelte van de zeedijk, gelegen tussen de Kimmbergstraat en het Kursaal het drukst bezochte zeedijkgedeelte is van geheel onze kust.

Daarover straks meer.

Hoe zijn deze badinstellingen er gekomen en wat was hun functie?

Een logische vraag die teruggaat tot het toerisme van de jaren dertig.

Ondanks de economische crisis die Europa, gedurende een belangrijk deel van de periode tussen de beide oorlogen teisterde, groeide het badplaatspubliek in die tijd op ongekende wijze.

Naast het traditioneel badplaatspubliek kwam de kust onder bereik van nieuwe groepen van de bevolking.

Het jaarlijks uitstapje van «een dagje naar zee», een traditie die langs onze kust al van voor de eerste wereldoorlog bestond, veranderde langzaam in een korte vakantie. Het zwaartepunt van de activiteiten in de badplaats zelf verschoof naar het strand.

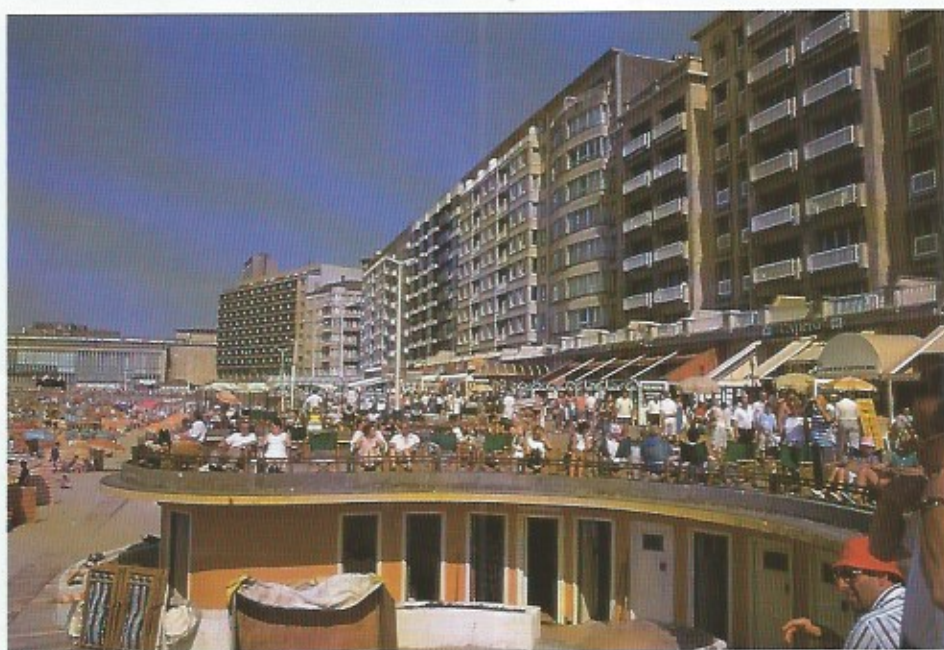
Tevens verschenen ook de eerste permanente badvoorzieningen zoals zwembaden, douches, verkleedcabines, die niet meer de therapeutische pretentie hadden van de negentiende-eeuwse badhuizen.

Het Lido, de badinstelling van Oostende was het mooiste voorbeeld van een terras op de zeedijk, gecombineerd met een badinrichting op het strand. De bolle vormen van de paviljoentjes zijn tegelijk de uitstulpingen van het terras. De bezoekers van het Lido worden door de vorm van het gebouw als het ware gepresenteerd aan de goegemeente op het strand en op de vele terrasjes.

Architektonisch is de uurwerktoeren op de zeedijk (d'horloge zoals de Oostendenaars zeggen), naar buiten uit, het bouwelement waarmee de badinstallatie het Lido wordt afgesloten en ook de nodige aandacht dient te trekken. Dit tesamen met de lage balustrade, de bloembakken en het terrasgedeelte.

Heel belangrijk zijn ook de trappen die van en naar het strand leiden. Ze zijn heel monumentaal van afwerking en lijnen tevens het ondergrondse gedeelte af dat eigenlijk uit drie gedeeltes bestaat.

In het tijdschrift «Batir» van 15 au-

gustus 1935 worden deze badinstallaties in bloemrijke taal bewierookt.

Voor de bouw van deze badinstallaties werd een architectenwedstrijd uitgeschreven waaraan 14 architecten, met hun diverse projecten deelnamen.

Uiteindelijk werden vier Oostendse architecten aangeduid om het project te realiseren. Het waren de architecten Christiaens, Colombie, Smis en Vallay die hun creatie mochten omzetten in de werkelijkheid.

Het Lido werd gebouwd in het jaar 1935 en dit tegen de bestaande zeedijk over een afstand van 220 meter. Het hoofdgedeelte, was dit met de 20 zogeheten luxepa-

viljoentjes en de koninklijke cabine in het centrum. Het tweede gedeelte bevatte 56 eerste klasse cabines en nog eens 18 dubbele cabines. Het derde ondergrondse gebouwdeel van deze badinstallaties bevatte niet minder dan 210 'sportieve cabines' en hier bevond zich tevens de dienst voor de ticketten, het badgerief, telefoon, post, hulpdienst van de politie en een gelegenheid waar men iets kon drinken, een ijsje eten of een snack.

Dat men deze belangrijke toeristische infrastructuur heeft laten teloorgaan is blijkbaar typisch voor Oostende. Nadien kan men dan immers de discussie aangaan of men het gaat afbreken ofwel renoveren.

De woning Depuydt

Een opmerkelijk huis uit de jaren dertig, dat zonder twijfel tot het bouwkundig erfgoed van Oostende mag gerekend worden is de woning Depuydt gelegen langsheen de Elizabethlaan te Oostende.

Het wordt overigens gerekend tot de meest prestigieuze ontwerpen van de architect Josep De Bruycker. Van geboorte (1891) was De Bruycker afkomstig uit Sint Truiden. Hij deed zijn studies voor architecte evenwel aan het St. Lucas Instituut te Gent. Vrijwel onmiddellijk na Wereldoorlog I kwam De Bruycker op een architectenbureau werken in het Westvlaamse Roeselare.

Nadien en dit vanaf 1925 werd hij directeur bij de meubelfabriek N.V. Het Binnenshuis waar hij zelf heel wat meubelen ontwierp samen met de kunstschilder Victor Servranckx.

Pas in het jaar 1927 vestigde De Bruycker zich als zelfstandig architect te Roeselare. Het is meteen het startsein van een reeks boeiende ontwerpen die we voornamelijk in Roeselare en omgeving aantreffen.

Zijn meesterlijke climax bereikte architect De Bruycker evenwel in het jaar 1935 met zijn ontwerp voor de woning van dokter Depuydt in Oostende. De opdracht omvatte een woning met dokterspraktijk. Aan het omvangrijke programma gaf De Bruycker een eenvoudige en functionele oplossing.

In het gebouvolume dat bestaat uit een kompositie van geometrische volumes onderscheiden zich duidelijk twee hoofdmassa's. Enerzijds een laag gedeelte dat de praktijkruimte omvat en aan de straat gelegen is. Anderzijds het wat naar achter geplaatste woongedeelte. De scheiding tussen de twee delen werd nog versterkt door een aangebracht niveauverschil.

De verbinding tussen beide delen is met een volume weergegeven. Een twee verdiepingen hoge inkomhal sluit hierop aan. Deze binnenruimte vormt een schakel tussen het woongedeelte en de dokterspraktijk. Deze ruimte wordt verlicht via drie gezandstraalde vensterramen ontworpen door de Gentse glazenier Rigelle. De L-vormige woonruimte is zuidoost georiënteerd.

Voor deze woning ontwierp De Bruycker ook een gedeelte van het meubilair. Hij paste het toe als een afbakening van een ruimte of integreerde het met de wand...

In feite is de woning Depuydt geïnspireerd op de belangrijke architectuurprojecten van de Nederlandse architect W.M. Dudok.

Overigens trokken architect De Bruycker en bouwheer dokter Depuydt samen op studiereis naar Hilversum (Nederland) om er de ontwerpen en de ideeën van de

Ontwerp woning DEPUYDT door architect DE BRUYCKER.

Voorzijde 1 van de woning

Achterzijde 1

ze beroemde Nederlandse architect te gaan bekijken.

Gezien deze studiereis is het dus zeker niet toevallig dat de geest van Dudok te

rug te vinden is in het ontwerp. Vooral het gebruik van gele baksteen en de manier van dakrandafwerking geven het geheel een sterk «dudokiaanse» karakter.

Woning De Wispelaere

Eveneens buiten het stadscentrum gelegen maar dan van recentere bouwdatum is de zogeheten woning De Wispelaere gelegen in de Acacialaan op de wijk Mariakerke.

Deze woning is één van de laatste realisaties van de architect Gaston Eysseleinck. Het is als het ware het geestelijk testament van zijn visie op de individuele rijwoning. Het is tevens het hoogtepunt van deze bebouwingsvorm. Eysseleinck ging er zeer duidelijk vanuit dat ook een rijwoning een huis kon zijn met een eigen identiteit.

Het vertrekpunt van het plan was in dit geval een centraal gelegen schouw en warmeluchtoker. Dit vertikaal element is de ruggegraat van het geheel en is aangebracht om zuiver technisch en rationele motieven. In de eerste schetsen zag men rechthoekige binnenruimtes. Geleidelijk aan verhoogde de plasticiteit door het aanbrengen van een diagonale lijn. Deze schuine lijn krijgt ook haar uitdrukking in voor- en achtergevel.

Het naar achter drukken van het gelijkvloers en het naar voren brengen van de trapruimte verhoogt op krachtige wijze de totale flexibiliteit van dit pand. Niettemin kreeg dit mooie rijhuis al vlug de bijnaam van «het scheef huis» of zelfs «de bunker». Het is een pand dat evenwel het bekijken overwaard is. Het is een klein stukje bouwkundig erfgoed dat gebouwd werd in de periode 1952/1953.

cw.

Deze woning gelegen in de Acacialaan nummer 6 is een eenvoudig maar belangwekkend stukje Oostends erfgoed.